

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Булгартел ЕАД и неговото дъщерно предприятие Булгартел Скопие ДООЕЛ, притежавано 100% („Групата“) се състои в изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги.

Предприятието-майка Булгартел ЕАД има основен предмет на дейност търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги. Булгартел ЕАД е с капитал 6 406 хил. лв. разделен в 6 406 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция. Единоличен собственик на капитала е Български Енергиен Холдинг ЕАД (БЕХ). Крайният собственик е Република България чрез Министерство на енергетиката.

Дружеството е с адрес на управление в гр. София бул. П. Владигеров 66.

Булгартел ЕАД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2016 г., Съветът на директорите се състои от следните членове:

1. Моника Александрова
2. Ирена Узунова
3. Никола Василев

Изпълнителен директор на Дружеството към 31 декември 2016г. е Никола Василев.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Групата отчита нетна загуба за периода в размер на 793 хил. лв. и натрупана загуба в размер на 1 845 хил. лв. Към 31 декември 2016г. собственият капитал на Групата е в размер на 4 968 хил. лв. и е под размера на акционерния капитал, който е 6 406 хил. лв. Съгласно чл. 252, ал.1 от Търговския закон Булгартел ЕАД следва до една година да предприеме мерки за привеждане на капитала в съответствие с изискванията на

националното законодателство. Това обстоятелство показва наличието на несигурност, която може да породява съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Ръководството счита, че Групата може да продължи своята дейност като действащо предприятие в обозримо бъдеще и следователно, ще бъде в състояние да урежда пасивите си в нормалния ход на неговата дейност, без да е необходимо да реализира съществена част от активите си или да предприема други принудителни мерки.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2016 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз, които са уместни за неговата дейност. На Групата не се е налагало да прави промени в счетоводната си политика за адаптиране приложението на всички нови и/или ревизирани МСФО, които са ефективни за текущата отчетна година, започваща на 01.01.2016 г., тъй като те или не се отнасят за неговата дейност и обичайния състав и характеристики на активите и пасивите му или през период не е имало обекти или операции, които са засегнати от промените в изменените МСФО. Ефектът от промените в МСФО за групата е единствено във въвеждане на нови и разширяване на вече съществуващи оповестявания и промяна в представянето на финансовите отчети, без това да се е отразило върху сумите, отчетени в тях. Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет са направени изменения и подобрения в действащи стандарти, както следва:

Стандарти и разяснения, влезли в сила в текущия отчетен период

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети за прилагане от Европейската комисия, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане за годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

Изменение на МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – Инициатива за оповестяване - приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)”, произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 г. (промените ще бъдат прилагани за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.).

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 „Нематериални активи” – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 2 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСФО 11 „Съвместни споразумения” – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приет от ЕС на 24 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 41 „Земеделие” – Земеделие: Плододайни растения - приети от ЕС на 23 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация – приети от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Ръководството не очаква новите стандарти и разяснения да имат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезнали в сила

Към датата на издаване за одобряване на този консолидиран финансов отчет следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и са приети от ЕС, но все още не са влезли в сила:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” – приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

МСФО 9 „Финансови инструменти” – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната

дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки” – ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант;

МСФО 16 „Лизинг” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.;

Промени в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложен за неопределен период;

Промени в МСС 12 „Данъци върху дохода” – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.;

Промени в МСС 7 „Отчет за паричните потоци” - Инициатива за оповестявания, в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.;

Разяснение на МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Промени в МСФО 2 “Плащане на базата на акции” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти” с МСФО 4 „Застрахователни договори” - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и 1 януари 2017 г.;

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения” - в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.;

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти” - Трансфери на инвестиционни имоти - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка

са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 Представяне на финансови отчети. Групата е приела да представи отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансово състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

В консолидирания отчета за финансовото състояние не са представени два сравнителни периода, защото Дружеството не е преизчислявало ретроспективно позиции във финансовия отчет в резултат на грешки или промяна на счетоводна политика и не е прекласифицирало позиции във финансовия отчет през 2016 г.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и дъщерното предприятие към 31 декември 2016 г. Дъщерно предприятие е това предприятие, което се намира под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Дъщерното предприятие има отчетен период, приключващ на 31 декември.

Всички вътрешно групови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешно групови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ са приложени следните заключителни курсове на македонския денар към евро:

- 31 декември 2016 г. - 61,48 македонски денар/евро

- 31 декември 2015 г. - 61,60 македонски денар/евро

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никое, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен консолидирания отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;

- Приходите и разходите от всеки консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове; и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

4.5. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 14.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Групата.

Групата често сключва сделки, които включват продажбата на няколко вида услуги (многокомпонентни сделки). Групата прилага критериите за признаване на приход, представени по-долу, за всеки отделен компонент от такъв вид сделка за продажба, за да отрази нейната същност. Полученото възнаграждение от такъв вид сделка за продажба, се разпределя между отделните компоненти на базата на съотношението на справедливите им стойности.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.5.1. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват отдаване под наем на национални и международни линии, телекомуникационни услуги за пренос на данни, насложени IP услуги и други. Приходите от тях се признават за периода, в който се извършват съответните услуги.

В случай че към края на периода са получени суми от клиенти, но услугите още не са извършени или са частично извършени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет, Групата отчита този отсрочен приход като предплатени услуги от клиенти в отчета за финансовото състояние.

4.5.2. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.7. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Групата, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, патенти, лицензии и и търговски марки. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изгълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2-5 години
- Лицензии 20 години
- Права на ползване 15 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.9. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на оптични кабелни линии и машини и оборудване се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Групата преглежда машините и съоръженията за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Справедливите стойности са:

- за машини, съоръжения и оборудване с неспециализиран характер – пазарната цена, определена чрез оценка;
- за машини, съоръжения и оборудване със специализиран характер (специфични за бранша, за които липсват доказателства за пазарната им стойност, тъй като рядко са обект на покупко-продажба) – амортизирана възстановима стойност, определена от оценители.

Когато се преоценява даден актив към датата на преоценката цялата натрупана до момента амортизация се третира по следния начин:

- Отписва за сметка на brutната балансова (отчетна) стойност на актива, а балансовата стойност на актива се преизчислява спрямо преоценената стойност на актива.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на компютърни системи, оборудване и (транспортни средства) лекі автомобили се извършва въз основа на цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Оптични кабелни линии	30 години
• Машини и съоръжения	7-10 години
• Транспортни средства	5 години
• Стопански инвентар	3-7 години
• Компютри	2 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 500 лв.

4.10. Отчитане на лизинговите договори

Групата е лизингополучател по оперативен лизинг за наем на обекти и лизингодател по оперативен лизинг за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти.

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг. Договорите са отчетени като оперативен лизинг тъй като правата на ползване са предоставени за срок, който покрива по-голямата част от полезния живот на оптичните влакна, но собствеността и значителните рискове във връзка с поддръжката и експлоатацията на тези активи остават на лизингодателя. Съгласно сключените договори, цената е получена авансово и е отчетена като „предплатени услуги от клиенти“ на ред „Търговски и други задължения“ в отчета за финансовото състояние, който се признава като текущ приход на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи, машини и съоръжения и инвестиции в дъщерни предприятия

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.1. Финансови активи

Групата притежава финансови активи от категорията:

- кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в

другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

4.12.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на съдружниците.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.19.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата.

4.15. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.16. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви (вж. пояснение 10.2).

Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи включва текущи актюерски загуби и печалби във връзка с формирането на обезщетения за персонала при пенсиониране (вж. пояснение 10.3). Преоценките на нетния пасив по план за дефинирани доходи, признати в друг всеобхватен доход, не се прекласифицират към печалбата или загубата през следващи периоди.

Резерв от курсови разлики от валутни преизчисления включват всички натрупани курсови разлики, възникнали в резултат на преизчислението на резултатите и финансовото състояние на дъщерното дружество и признати като друг всеобхватен доход. При освобождаване на инвестицията в дъщерно дружество кумулативната сума от курсовите разлики, отнасящи се до това дъщерно дружество, призната в друг всеобхватен доход и натрупана като отделен резерв в собствения капитал, се рекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата (като рекласификационна корекция), когато се признае печалбата или загубата от освобождаването.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния собственик на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и консолидирания друг всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията

като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

4.19.1. Приходи

Договор за сервизна поддръжка

Групата е обвързана с продължителен договор за сервизна поддръжка. Частта от продажната цена, свързана с договора за бъдещо сервизното обслужване, се отчита като приход за бъдещи периоди и се признава като текущ приход през периода, в който е било извършено сервизното обслужване. Характерът на извършваните услуги зависи от начина на употреба на продуктите от клиента. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за сервизна поддръжка. Това изисква познаване на клиентите и пазарите, където Групата извършва дейността си. Отчитането на приходите се базира на предишен пазарен опит и ръководството смята, че сервизната поддръжка дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги.

Договори за право на ползване на активи – оптични влакна

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг. Съгласно сключените договори, цената е получена авансово и е отчетена като „предплатени услуги от клиенти“ на ред „Търговски и други задължения“ в отчета за финансовото състояние, който се признава като текущ приход на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите.

4.19.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият

данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.11). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният ползен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

5. Имоти, машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Групата включват оптични кабелни линии, машини и оборудване и разходи за придобиване на нетекущи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 544	2 297	215	1 151	10 207
Новопридобити активи	-	129	-	-	129
От преизчисление на чуждестранна дейност	2				2
Отписани активи	-	(62)	-	(5)	(67)
Салдо към 31 декември 2016 г.	6 546	2 364	215	1 146	10 271
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2016 г.	(137)	(378)	(215)	-	(730)
Отписани активи	-	48	-	-	48
Амортизация	(274)	(488)	-	-	(762)
Салдо към 31 декември 2016 г.	(411)	(818)	(215)	-	(1 444)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	6 135	1 546	-	1 146	8 827

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2015 г.	8 029	8 455	215	1 156	17 855
Новопридобити активи	8	43	-	15	66
Трансфер	18	-	-	(18)	-
Резерви от последващи оценки	110	101			211
Преоценка за сметка на амортизациите по МСС	(1 621)	(6 278)	-	-	(7 899)
Отписани активи	-	(24)	-	(2)	(26)
Салдо към 31 декември 2015 г.	6 544	2 297	215	1 151	10 207
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2015 г.	(1 487)	(6 080)	(215)	-	(7 782)
Преоценка за сметка на амортизациите	1 621	6 278	-	-	7 899
Амортизация	(271)	(576)	-	-	(847)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(137)	(378)	(215)	-	(730)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	6 407	1 919	-	1 151	9 477

В разходи за придобиване са включени разходи в размер на 1 146 х.лв., за които Дружеството е в процедура на легализация и узаконяване на направените инвестиции, които към момента са все още със статут на незаконно построен обект на територията на Република Македония.

Преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31.12.2016 г. е извършен преглед за обезценка на активите на „Булгартел“ ЕАД, съвместно с лицензиран оценител „Брайт Консулт“ ООД. Справедливите стойности са определени по Метода на амортизираната възстановителна стойност на активите. Формирането на справедливата стойност се базира на определяне на:

- експлоатационната годност, и
- продажните цени на активите към деня на оценката

За по – висока степен на достоверност при определяне на справедливата стойност на активите е използвана и комбинация от следните два метода:

- Метод за определяне пазарната цена на активите по разходи за придобиването им – определени са реалните разходи за доставка, монтаж и въвеждането в експлоатация на различните машини и съоръжения;
- Метод за определяне пазарната цена на активите по аналог – пазарната стойност се определя в съответствие с продажните цени на активите или аналогични на тях към датата на оценката.

Съгласно оценителския доклад балансовите стойности на оптични кабелни линии, машините и оборудването не се отклоняват от техните справедливи стойности.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Към 31 декември 2016г. или 2015г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Булгартел ЕАД е заложило като обезпечение по кредитно споразумение с БЕХ две оптични кабелни линии.

Групата е извършила преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2016 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка в индивидуалния финансов отчет.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“. Групата не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти, патенти, лицензии и търговски марки и права на ползване на оптични влакна. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Права на ползване на оптични влакна	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016г.	72	1 827	14	4	1 917
Трансфер	-	(1)	1	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	72	1 826	15	4	1 917
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2016г.	(71)	(501)	(7)	(2)	(581)
Амортизация	(1)	(120)	-	(2)	(123)
Салдо към 31 декември 2016 г.	(72)	(621)	(7)	(4)	(704)
Балансова стойност към 31 декември 2016г.	-	1 205	8	-	1 213

	Програмни продукти	Права на ползване на оптични влакна	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2015г.	72	1 826	15	4	1 917
Трансфер	-	1	(1)	-	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	72	1 827	14	4	1 917
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2015г.	(71)	(379)	(6)	(1)	(457)
Амортизация	-	(122)	(1)	(1)	(124)
Салдо към 31 декември 2015г.	(71)	(501)	(7)	(2)	(581)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	1	1 326	7	2	1 336

7. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31 декември 2016	31 декември 2015
Материали и консумативи	200	203
Материални запаси	200	203

Материалните запаси на Дружеството са прегледани за индикации за обезценка към 31.12.2016 г. от Брайт Консулт, лицензиран оценител. Заключениеето в доклада на оценителя е, че материалните запаси нямат индикации за обезценка.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

8. Търговски и други вземания

	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Некущи активи		
Предплатени услуги	17	14
Нефинансови активи	<u>17</u>	<u>14</u>
Текущи		
Търговски вземания, брутно	406	308
Обезценка	(22)	(33)
Търговски вземания	<u>384</u>	<u>275</u>
Вземания по съдебни спорове, бруто	12	61
Обезценка	(1)	(44)
Вземания по съдебни спорове	<u>11</u>	<u>17</u>
Финансови активи	<u>395</u>	<u>292</u>
Данъчни вземания	4	19
Предплатени абонаменти и застраховки	19	12
Предоставени депозити	7	6
Авансови плащания	9	8
Вземания от застрахователни събития	2	35
Нефинансови активи	<u>41</u>	<u>80</u>
Търговски и други вземания	<u><u>436</u></u>	<u><u>372</u></u>

Другите нетекущи вземания представляват предплатени абонаменти за поддръжка на техническо оборудване в размер на 17 хил. лв. към 31 декември 2016 г. (2015 г.: 14 хил. лв.). Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Към 31.12.2016 г. търговските вземания, които са били обезценени са в размер на 2 х.лв (2015 г.: 0 лв.) Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Салдо към 1 януари	78	100
Загуба от обезценка	2	-
Възстановяване на загуба от обезценка	(57)	(22)
Салдо към 31 декември	<u><u>23</u></u>	<u><u>78</u></u>

Групата няма необезценени просрочени търговски вземания.

Вземанията на Групата по съдебни спорове са както следва:

- Частно гражданско дело 72037/2015 по описа на СРС за издаване на Заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу Десбо Имоти ЕООД.. Делото е приключено в полза на "Булгартел" ЕАД и издаден изпълнителен лист срещу Десбо Имоти ЕООД.

- Гражданско дело №2954/2016 по описа на РС гр. Велико Търново по предявен от Булгартел ЕАД установителен иск във връзка със заповедно производство по чл 410 от ГПК, срещу Неттел БГ ЕООД. Очаква се от Районен съд Велико Търново да се насрочи открито заседание по делото.
- Гражданско производство е образувано пред Основен съд Скопие 2 Скопие по искане на Булгартел Скопие ДООЕЛ за заплащане на причинени на дружеството вреди в размер на 230 000 евро от Еуронет Контрол ДООЕЛ и ИТВ ДООЕЛ, поради неизпълнение на договорни задължения. Поради откриване на производство по несъстоятелност на Еуронет Контрол ДООЕЛ делото е прекратено спрямо него, и продължава само срещу ИТВ ДООЕЛ.
- Във връзка с открито производство по несъстоятелност на Еуронет Контрол ДООЕЛ – 1СТ-140/15, Булгартел Скопие ДООЕЛ е:
  - Поискало в производството по несъстоятелност да бъдат приети вземания на Булгартел Скопие ДООЕЛ срещу Еуронет Контрол ДООЕЛ, както следва:
    - 21 791,00 денара въз основа на съдебното решение посочено в т.5;
    - 210 000 евро предмет на делото посочено в т.4.
  - Поискало от синдика на Еуронет Контрол ДООЕЛ да изключи от масата на несъстоятелността ОКЛ.

Исканията не са приети, поради което е подадено възражение до съда и е образувано дело 8 ТС-144/16. , което предстои да бъде разгледано.

9. Парични средства

Паричните средства включват следните елементи:

	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	136	45
- български лева	15	22
- македонски денар	42	36
Парични средства	<u>193</u>	<u>103</u>

Групата няма блокирани парични средства.

10. Собствен капитал

Регистрираният капитал на Групата се състои от 6 406 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

На заседание на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД с Протокол №30-2016/14.05.2016 г. I.1.11 е взето решение за намаляване на капитала на Булгартел ЕАД от 7050 хил. лв. на 6405 хил. лв., чрез обезсилване на 645 обикновени поименни акции с номинална стойност 1 000 лв. всяка една от тях. Целта на намаляването на капитала е покриване на част от реализираните финансови загуби, съгласно одитираните и приети годишни финансови отчети. Капиталът на Групата е намален с получено разрешение от страна на Министъра на икономиката и енергетиката на Република България протокол Е-РД-21-33/24.06.2016 г. Промяната е вписана и отразена в Търговския регистър. Допълнително с

решения на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД с Протокол №68-2016/18.10.2016 г. I.1.1 и протокол на МЕ Е-РД-21-48/10.11.16 е взето решение за увеличаване на капитала с 1х.лв, чрез издаване на 1 брой обикновена поименна акция с право на глас. Промяната е вписана и отразена в Търговския регистър.

10.1. Акционерен капитал

	2016	2015
	Брой	Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	7 050	8 034
Обезсилване на акции	(645)	(984)
Емисия на капитал	1	
Издадени акции	<u>6 406</u>	<u>7 050</u>

Едноличен собственик на капитала е Български Енергиен холдинг ЕАД.

	31 декември 2016	31 декември 2016	31 декември 2015	31 декември 2015
	Брой акции	%	Брой акции	%
Български Енергиен Холдинг ЕАД	6 406	100	7 050	100

10.2. Други резерви

Другите резерви в размер на 237 хил. лв. представляват законови резерви, които се формират от Булгартел ЕАД, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те са заделени докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на едноличния акционер. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

10.3. Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Съгласно счетоводна политика възприета от 01.01.2013 г. по отчитането на дължими обезщетения на персонала при пенсиониране, Групата представя статистическите актюерски печалби и загуби в другия всеобхватен доход в периода на възникването им. В резултат на това натрупаният резерв към 31.12.2016 г. е в размер на 3 хил. лв.

10.4. Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2016 г. е в размер на 174 хил. лв. и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

11. Задължения към персонала

11.1. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсиониране-нетекуща част	16	20
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	<u>16</u>	<u>20</u>
	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Текущи:		
Провизии за пенсиониране-текуща част	7	2
Задължения за заплати	47	18
Задължения за осигуровки	14	1
Задължения по неизползвани отпуски	12	8
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>80</u>	<u>29</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения по договори със служителите на Групата, които следва да бъдат уредени през 2016 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици.

Кредитният метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се основава на редица предположения. От тази гледна точка метода е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размера на задължението се основават на следните демографски допускания и финансови допускания:

- прогнозиран ръст на заплатите в размер на 1% годишно от предходния период;
- процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението в размер е в размер на 2,5 % годишно (2015г.: 4 %).

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	22	18
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	2	4
Актюерска печалба/загуба	(1)	
Провизии за пенсиониране в края на годината	23	22

12. Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2016 '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Нетекущи пасиви			
Машини и съоръжения	147	(25)	122
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(8)	5	(3)
Доходи на физически лица		(3)	(3)
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)		(3)
	136	(23)	113
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(11)		(9)
Отсрочени данъчни пасиви	147		122
Нетно отсрочени данъчни пасиви	136		113

Отсрочените данъци за сравнителния период 2015 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2015 г	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	31 декември 2015 г
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи пасиви				
Машини и съоръжения	105	21	21	147
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	2		(8)
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)	-		(3)
	<u>92</u>	<u>23</u>	<u>21</u>	<u>136</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(13)			(11)
Отсрочени данъчни пасиви	105			147
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>92</u>			<u>136</u>

Групата има данъчни загуби, за които не е признавало отсрочен данъчен актив в размер на 4 781 хил.лв.

13. Търговски и други задължения

	31 декември 2016	31 декември 2015
	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи:		
Предплатени услуги от клиенти	1 846	1 926
Нефинансови пасиви	1 846	1 926
Нетекущи други задължения	<u>1 846</u>	<u>1 926</u>
Текущи:		
Търговски задължения	458	415
Финансови пасиви	458	415
Данъчни задължения	25	6
Задържани гаранции по договори за изграждане на кабелни линии	-	3
Предплатени услуги от клиенти	245	231
Други текущи задължения	-	5
Задължения към КРС	7	3
Нефинансови пасиви	277	248
Текущи търговски и други задължения	<u>735</u>	<u>663</u>
Търговски и и други задължения	<u>2 581</u>	<u>2 589</u>

Предплатените услуги от клиенти са възникнали по дългосрочни договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна. През 2016 г. текущи приходи в размер на 324 хил. лв. (2015 г.: 302 хил. лв.) са отчетени в печалбата или загубата на линейна база по тези договори.

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

14. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	2 651	2 698
Приходи по договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна и поддръжка	324	302
	<u>2 975</u>	<u>3 000</u>

15. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Възстановени обезценки на вземания	57	22
Начислени неустойки по търговски договори	-	1
Други	5	1
	<u>62</u>	<u>24</u>

16. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Гориво, авточасти и принадлежности	(22)	(25)
Спомагателни материали	(15)	(4)
Други	(7)	(11)
	<u>(44)</u>	<u>(40)</u>

17. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Такса колокация, пренос на данни, оптична свързаност, наем влакна и IP транзит	(1 444)	(1 512)
Наем помещения	(107)	(110)
Абонаментна техническа поддръжка	(72)	(97)
Консултантски услуги, експертни оценки, хонорари	(42)	(95)
Инсталационни такса	(28)	(18)
Застраховки	(14)	(16)
Управление, контрол холдинг	(11)	(8)
Наем на канална мрежа	(60)	(84)
Разходи свързани с поддръжка на автомобили	(11)	(12)
Комуникационни услуги	(12)	(16)
Други	(174)	(84)
	<u>(1 975)</u>	<u>(2 052)</u>

18. Разходи за персонал

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(578)	(567)
Разходи за социални осигуровки и социални разходи	(173)	(169)
Разходи за персонала	(751)	(736)

19. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Неустойки по търговски договори	(22)	(20)
Обезценка и отписване на вземания	(2)	-
Командировки	(16)	(14)
Други	(17)	(16)
	(57)	(50)

20. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за лихви по финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Разходи за лихви по заеми, получени от БЕХ ЕАД	(137)	(112)
Разходи за лихви по споразумение за разсрочено плащане	-	-
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(137)	(112)
Банкови такси	(4)	(4)
Загуба от промяна във валутните курсове	(37)	(73)
Финансови разходи	(178)	(189)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи от лихви по финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		
Лихви по банкови сметки	-	1
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1
Печалба от промяна във валутни курсове	37	67
Финансови приходи	37	68

21. Данъчно облагане

Очакваните приходи от данък, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2015 г.: 10 %), и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Загуба преди данъчно облагане		
Данъчна ставка	(637)	(814)
Очакван разход за данъци върху дохода	10%	10%
Данъчен ефект от:	-	-
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	93	98
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(70)	(121)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Директен данък върху лихви и неустойки, платен в Македония	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	23	(23)
Приходи от данъци върху дохода	23	(23)

22. Сделки със свързани лица

Предприятието оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на Предприятието упражняващ контрол /предприятие майка/

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в група)

Национална Електрическа Компания ЕАД,
АЕЦ Козлодуй ЕАД,
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД,
Мини Марица - Изток ЕАД,
Бугаргаз ЕАД
Бугартрансгаз ЕАД
Енергиен Системен Оператор ЕАД
АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД
ВЕЦ Козлодуй ЕАД,
Интерприборсервиз ООД,
ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10) ЕАД,
ПФК Берое-Стара Загора ЕАД,
Енергиен оператор по измерване и информационни технологии ЕАД,
Българска независима енергийна борса ЕАД,
Енергийна инвестиционна компания ЕАД,
Набуко газ пайплайн България ЕООД

Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ

Ай Си Джи Би АД,
Южен поток България АД,
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД
КонтурГлобал Оперейшънс България АД,
ЗАОД "Енергия",
ПОД Алианс България АД

Ключов ръководен персонал на предприятието:

1. Моника Александрова – Член на СД
2. Ирена Узунова – Член на СД
3. Никола Василев – Член на СД и Изпълнителен директор

Продажбите и покупките на свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на отчетния период са необезпечени (с изключение на споразуменията за разсрочване), безлихвени (с изключение на заемите и споразуменията за разсрочване) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Сделките и транзакциите между Групата и неговите свързани лица са както следва:

Свързаните лица на Групата включват собствениците, други описани по-долу. Освен това Групата е получило субординиран заем от единственият си акционер Булгарски енергиен холдинг ЕАД (БЕХ ЕАД).

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

22.1. Сделки със собственика

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Сделки с Министерство на енергетиката		
- продажба на услуги на Министерство на енергетиката	8	-
Сделки с БЕХ ЕАД		
- продажба на услуги на БЕХ ЕАД	46	47
- получени услуги от БЕХ ЕАД	11	8
- разходи за лихви по получен заем от БЕХ ЕАД	137	112

22.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Продажба на услуги		
- продажба на услуги на Булгартрансгаз ЕАД	45	43
- продажба на услуги на Булгаргаз ЕАД	20	19
- продажба на услуги на Мини Марица Изток ЕАД	3	3
Покупки на услуги		
- покупки на услуги от Булгартрансгаз ЕАД	190	189
- начислени лихви Булгартрансгаз ЕАД	22	20
- покупки на услуги от ЕСО ЕАД	3	-
- Депозит ЕСО ЕАД	1	-

Към 31.12.2016 г. начислената лихва по кредитното споразумение е в размер на 23 х.лв.

24. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени гаранционни или правни искиове към Групата.

Ръководството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции в индивидуалния финансов отчет за годината, приключила на 31 декември 2016 г.

Булгартел Скопие е ищец по дело срещу ITV ДООЕЛ Скопие и EURONET КОНТРОЛ ДООЕЛ Скопие в общ размер на 413 х.лв. за обезщетение на вреди, основаващи се на решението на съда. Образовано е и административно производство пред Министерство на транспорта и връзките по самостоятелно искане на "Булгартел Скопие" ДООЕЛ за легализация на ОКЛ.

24.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са представени, както следва:

Дължими минимални лизингови плащания

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	97	166	263
Към 31 декември 2015 г.	97	263	360

Лизинговите плащания, признати като разход за периода са в размер на 97 хил. лв. (2015 г.: 97 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

25. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември 2016	31 декември 2015
	'000 лв.	'000 лв.
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	395	292
Търговски вземания от свързани лица	-	12
Парични средства	193	103
	<u>588</u>	<u>407</u>

Финансови пасиви	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	2 905	1 494
Търговски и други задължения	458	415
Търговски задължения към свързани лица	223	217
	<u>3 586</u>	<u>2 126</u>

Информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е представена в пояснение 4.12. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 26.

26. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 27. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

26.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

26.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева, и сключва форуърдни договори, които не противоречат на политиката на Групата за управление на риска. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране

26.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2016 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по заеми които са получени от и предоставени на свързани лица, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Изменението на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП в България, в размер на +/- 0.01 % (за 2015 г. +/- 0.01) към 31 декември 2016г. за Групата е незначителен. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

26.1.3. Други ценови рискове

Групата не е изложено на други ценови рискове.

26.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми и възникване на вземания от клиенти. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	395	304
Парични средства	193	103
Балансова стойност	588	407

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата няма необезценени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрии и географски области. На базата на исторически показатели,

ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

26.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2016г.	Текущи	Нетекучи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	1 361	1 544
Търговски и други задължения	458	-
Търговски задължения към свързани лица	223	-
Общо	2 042	1 544

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2015г.	Текущи	Нетекучи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	1 494	1 274
Търговски и други задължения	415	-
Търговски задължения към свързани лица	217	-
Общо	2 126	1 274

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

27. Оценяване по справедлива стойност

27.1. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2016г. и 31 декември 2015г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	Ниво 3	Ниво 3
	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
- оптични кабели	6 133	6 407
- машини и оборудване	1 416	1 787
	<u>7 549</u>	<u>8 194</u>

Справедливата стойност на дълготрайните активи на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

28. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

	31 декември 2016 ‘000 лв.	31 декември 2015 ‘000 лв.
Собствен капитал	4 968	5 758
+Субординиран дълг	2 905	2 768
Коригиран капитал	7 873	8 526
Общо задължения, търговски и други задължения	3 013	2 991
- Пари и парични еквиваленти	(193)	(103)
Нетен дълг	2 820	2 888
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.36	1:0.32

Увеличението на съотношението през 2016 г. се дължи главно на намалението на собствения капитал във връзка с намаление на капитала. През 2016 г. заемите на дружеството са обезпечени с ДА.

29. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

30. Одобрение на финансовия отчет

Консолидирания финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 26.04.2017 г.